

USMERJENOST V AKCIJO

(Nadaljevanje s 6. strani)

dosledno izražati dolgoročne interese delavskega razreda. Temu cilju je dosledno podpirala svojo organiziranost, svojo dejavnost, metode in seveda tudi načine

svojega delovanja. Tako je tudi eno od izhodišč programa ZKJ, ki je ne glede na to, da je bil sprejet pred dvema desetletjema, dosleden izraz prav takšne vloge oziroma prav takšnega razumevanja vloge partije v razvoju so-

cialistične družbe... »Kakšno pa je delovanje ZK v sistemu razvite socialistične samoupravne demokracije? Zanimati nas mora predvsem dejstvo, da imajo načini realizacije vodilne vloge ZK v našem razvoju usoden vpliv na razvoj političnega sistema v celoti, vseh njegovih vzvodov in institucij, torej tudi usoden vpliv na razvoj SZDL in drugih družbenopolitičnih organizacij, o katerih govori tov. Kardelj v tem delu. Izhodišče pri tem je spoznanje, da tok in smer družbenega razvoja nista rezultat stihističnega procesa, ampak rezultat stalnih zavestnih naporov socialističnih sil. Smisel teh naporov pa je zagotoviti na eni strani socialistično smer in vsebino družbenega razvoja na drugi strani pa odstraniti ovire tega razvoja, motnje in deformacije, ali drugače povedano, na eni strani odpirati perspektivo razvoja, na drugi strani pa se boriti z vsemi sredstvi politične in državne prisile proti ostankom sil razredne družbe, oziroma s poskusi restavracije starega v naši družbi. Najpomembnejše naloge pri tem ima gotovo partija, ki kot avantgarda najgloblje razume splošne pogoje in smeri razvoja in dosledno brani ter zastopa zgodovinske interese družbene osvoboditve dela... »Kakšno pa je razmerje ZK in SZDL v sistemu socialistične demokracije? Vlogo ZK opredeljuje program, ko pravi, da to ni vloga superiorne, od ljudstva odtrgane elite, ampak enakopravnega dela delavskih množic. Zato, da bi na takšnem temelju ZK realizirala vodilno vlogo v družbi — in to seveda mora opraviti, če želi biti avantgarda — morajo obstajati organizacijske in politične pred-

postavke za neposredno, demokratično vključitev vseh delavskih in ljudskih množic v politično življenje in politično odločanje. Ti pogoji so zagotovljeni z obstojem in delovanjem SZDL in drugih množičnih političnih organizacij, ki tvorijo pristočno in demokratično fronto vseh delovnih ljudi in občanov ter vseh organiziranih socialističnih sil z ZK na čelu... »ZK je idejnopolični usmerjevalec celotnega našega družbenega razvoja. To usmerjanje poteka znotraj SZDL in znotraj oblik socialističnega samoupravljanja v celotnem sistemu samoupravnih skupnosti in v delegatskem sistemu. Zato velja tako organiziranosti in vsebini političnih organizacij kot tudi samoupravnim odnosom in samoupravni organiziranosti družbe posebna politična pozornost ZK, izražena z aktivnim delovanjem znotraj vseh teh struktur... »Ker pa poteka odločanje v našem sistemu prevladujočo že znotraj sistema samoupravnih skupnosti in delegatskega sistema, je nujno, da je ZK kot subjektivni dejavnik v celoti sposobna vzpostaviti sistem, kot pravi tovariš Kardelj — demokratičnih zvez s samoupravnimi skupnostmi in delegacijami... »Uveljavitev teh zakonitosti je posebno pomembna v odnosu ZK do drugih političnih organizacij, zlasti SZDL, ker se samo kot specifični del te organizirane zavesti ZK lahko poveže in vpliva na delavske množice in med njimi realizira svojo idejnopolično vlogo v demokratičnem sodelovanju s člani teh organizacij po poti usklajevanja, konfrontacije in preseganja pestrosti, ki jo v politične

in samoupravne procese prinaša samoupravni pluralizem interesov z delegatskim sistemom... »To pa zahteva od SZDL v tem trenutku tri stvari: prvič, da se hitreje demokratizira in da se hitreje razvija kot najširša oblika samoupravljanja delovnih ljudi in občanov, ki uresničujejo svoje interese v pogojih samoupravljanja in socialistične demokracije... »Druga naloga, ki jo mora SZDL v tem trenutku opraviti, je, da omogoči demokratično povezovanje organiziranih socialističnih sil z akcijo samoupravljanja v njihovih temeljnih samoupravnih skupnostih in delegacijah... »In tretja naloga SZDL je omogočiti, da se delovni ljudje in občani in vse njihove politične organizacije ter vse organizirane družbene sile z ZK na šelu idejnopolično poenotijo in uskladijo delo v skupni akciji v SZDL in zunaj nje... »

in delavskih in ljudskih množic, ne glede na to, kako ostro oz. kako konkretno se ta razredni interes izraža v njihovi programsko-politični orientaciji. S takšno usmeritvijo vse te organizacije prevzemajo vlogo poglavitnega dejavnika moralne, politične in idejne integracije oz. kohezije družbe. Kot član teh organizacij, kot nosilec iniciative in akcije za realizacijo njihovega programa dobiva delovni človek tisto idejno in organizacijsko izhodišče, s katero nastopa in deluje ne le kot samoupravni nosilec določene družbene funkcije, ampak tudi kot pripadnik širše socialistične skupnosti, katere splošni interesi so hkrati njegovi osebni interesi. In obratno, v kateri njegovi osebni interesi postajajo v sistemu demokratičnega usklajevanja tudi splošni družbeni interesi... »

Končno je ugotovil tudi položaj subjektivnega dejavnika v naših normativnih aktih z ustavo na čelu ter podčrtal pri tem odločilno vlogo družbenopolitičnih zborov. »Tako naše družbenopolitične organizacije potrjujejo v naših razmerah razvitega socialističnega samoupravljanja po Marxu in Engelsu, utemeljene zakonitosti ter predpostavke družbenega razvoja,« je končal svoja izvajanja sekretar RK SZDL Milan Kučan.

Tak potek posveta je seveda spodbudil tudi mnoge druge razpravljavce. Zavzemali so se za dosledno uresničevanje ustavnih določil v družbenopolitičnem in samoupravnem življenju vsakodnevnih praks. Tako stopajo družbenopolitični delavci še bolj oboroženi v novo leto, leto kongresov, volitev, novih naporov in nadaljnjih uspehov.

Slavko Gerlica

SPREMENITI VELJA NEKATERE METODE DELA

Podpredsednik OK SZDL Slavko Gerlica, je pripravil razpravo o vlogi subjektivnega dejavnika pri delovanju političnega sistema socialističnega samoupravljanja, posebno ZK, SZDL, zveze sindikatov, mladine in borcev

kratno tesno sklepčnost DPZ in ZZD ter pogosto nesklepčnost skupščin samoupravnih interesnih skupnosti! »Nekaj delegacij iz združenega dela« in več delegatov v DPZ se je preprosto izgubilo! To je bilo vsekakor dovolj opazno znamenje, da v nekaterih organizacijah združenega dela, ki združujejo delegate v konferenco, ni več normalnih odnosov. Pa vendar družbenopolitične organizacije na to niso reagirale z delegatske strani, čeravno je vsaka od njih aktivno delovala in uresničevala svoje programe. Skratka, subjektivne sile »se niso strinile okrog delegatskega sistema« kot ogrožja celotnega družbenega sistema.

Vzrok tiči najbrž v »še nedelegatski naravnosti« subjektivnih sil, v še prevelikem forumskem delu družbenopolitičnih organizacij.

Forumsko delovanje občinskih vodstev DPO pa nehoti vsiljuje mestne, regijske in republiške organizacije in vodstva z obilico »naročenih« nalog, množico dogovarjanj, posvetovanj ipd. z največkrat tesnimi časovnimi roki. To onemogoča širšo (ali normalno) samoupravno razpravo in omogoča pogosto le forumsko sprejemanje v ozkih krogih. Vodstva občinskih organizacij so preobremenjena s formalizmom, ponavljanjem in vzporednim reševanjem nalog, kar v veliki meri tudi njih prisiljuje, da »naročajo« naloge naprej, v KS in združeno delo. To brez dvoma obremeni akcijsko učinkovitost in organizacijsko vitalnost, pri čemer še posebno mislim na delegatske oblike delovanja. Povsem pa je na glavo postavljena smer pretoka pobud, saj ne gredo od baze proti vrhu, temveč nasprotno... »

Ce danes ocenjujemo, koliko je v naši občini zaživel delegatski sistem, moramo ugotoviti, da premalo! Še vse preveč smo delovali nepovezano, preveč smo se ukvarjali sami s seboj in zunaj ali »ob robu« delegatskega sistema. Zadoljevali smo se z ocenami delegatskega delovanja, katere smo delali zunaj ali po zunanjih kazalcih ter še to pretežno na ravni občinskih vodstev.

Komunisti v OO ZK v združenem delu in KS kot tudi osnovne organizacije sindikata ter SZDL niso sproti ocenjevali delovanja delegacij in se niso vključevali v njihovo delo — razen nekaterih primerov. Naj omenim nekaj-

Pavle Jeriha

VSO SKRB SPOSODNIM, ZAVESTNIM IN USTVARJALNIM DELAVCEM

Predsednik kadrovske komisije pri OK ZKS PAVLE JERIHA se je ozrl na načela za uresničevanje kadrovske politike.

Naša kadrovska politika mora tudi v bodoče odgovarjati vsebinski, kot je utemeljena v že sprejetih družbenopolitičnih, samoupravnih in pravnih dokumentih, ter smerem razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja, opredeljenim v novi knjigi Edvarda Kardelja.

V zvezi z bližnjimi volitvami v družbenopolitične in samoupravne skupnosti, pa v ZK, sindikatih, ZSMS, ZRVS, SZDL itd. moramo že sedaj pri evidentiranju uveljavljati taka merila, da bomo volili v delegacije skupščine, vodstva družbenopolitičnih in drugih organizacij tiste tovarišice in tovariše, ki bodo sposobni v praksi, zavestno in ustvarjalno uveljavljati ter konkretizirati prej omenjene dokumente. Pri tem ne gre samo za neposredno uveljavljanje tega duha v tekočem reševanju problemov, temveč za ustvarjalno spreminjanje in razvijanje družbenoekonomskih odnosov nasploh, še posebej pa v smeri začrtanega razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja.

Tudi sedanja problematika družbenoekonomskih odnosov v naši občini, še posebej pa njen razvoj ter ustvarjalno razvijanje samoupravnih odnosov med občani in mestom kot družbenoekonomsko, politično in samoupravno celoto, zahtevajo, da izberemo take posameznike, ki

bodo čimveč pripomogli k reševanju tekočih problemov in k razvoju nasploh. Brez dobrih kadrovskih odločitev ne moremo zagotavljati začrtanega razvoja.

Za dosego tega bomo morali še bolj demokratično in javno kadrovati pa zagotavljati razredno-socialno osnovo naše kadrovske politike. Dosledno bomo uveljavljali dogovorjene kriterije in merila. Nujno pa moramo zato tudi ustrezno kvalitetno organizirati strokovne kadrovske službe v združenem delu in drugje ter kvalitetno dopolniti in aktivirati kadrovske komisije v družbenopolitičnih in drugih organizacijah.

S SEJE OBČINSKE KONFERENCE ZKS

TEMELJIT IN ANGAŽIRAN OBRAČUN

Ob koncu štiriletnega mandata članov in organov občinske konference ZKS Moste-Polje so v začetku tega meseca na seji občinske konference naredili temeljit in angažiran obračun dela ter sedanjih razmer v občini.

Pogled nazaj v leto 1973 in v uresničevanje ustavnih amandmajev, pisma tovariša Tita in biroja predsedstva ZKJ, kongresa ZKJ in VII. kongresa ZKS je ob razvoju, ki je bil storjen, odkril vse bogastvo partijskega delovanja. Zveza komunistov je bila navzoča v vseh družbenih procesih v občini, zlasti veliko pa se je angažirala pri uresničevanju načel kadrovske politike delovanju komunistov v družbenopolitičnih organizacijah in delegatskem sistemu ter v stalni organizacijski, idejni in akcijski krepitvi ZK. V zadnjem obdobju se je zveza komunistov akcijsko vključila v sprejemanje in uresničevanje zakona o združenem delu, utrjevanje delegatskega sistema ter kadrovanje z ustanavljanjem osnovnih organizacij

zveze komunistov. Število članov in število osnovnih organizacij se je v tem obdobju skoraj podvojilo. Danes deluje 107 osnovnih organizacij z 2713 komunisti. Partijsko delo se je še posebno okrepilo potem, ko so bili v Ljubljani ponovno ustanovljeni občinski organi ZK s konferencami in komiteji.

Na konferenci pa so poleg teh spodbudnih ugotovitev tudi kritično ocenili sedanji razvoj občine. S stabilizacijskimi prizadevanji je uspelo doseči rast družbenega proizvoda, ki pa je zaradi zaostajanja v izpolnjevanju investicijskega programa v industriji za prihodnje obdobje — glede na začrtani srednjeročni program — ponovno zaskrbljujoč. Zlasti je problematičen skokovit porast

števila prebivalcev (v 1974. letu 49.702 prebivalca, letos pa je v občini že 59.046 prebivalcev) in izjemno zaostajanje v razvoju družbenih dejavnosti v občini (šolstvo, otroško varstvo, zdravstvo).

Zaradi takih občutnih nesorazmerij se je tudi razprava na konferenci nagnila prav v prikaz naspotij med prilivom prebivalcev iz drugih občin in socialnih struktur le-teh ter med zaostajanjem v družbenem standardu. Tako je lani število prebivalcev poraslo za 8 odstotkov, kar je republiški rekord. Rekordov pa je v občini Moste-Polje še cela vrsta, tako v največjem številu najmanjših stanovanj, zgrajenih v zadnjih letih v Ljubljani; v daleč največjem številu samskih stanovanj in barakarjev; v najmanj trgovinah in prodajnih površinah na prebivalca; v šolstvu, kjer bijemo boj s trizemskim poukom; in podobno v VVZ, v zdravstvenem

varstvu in družbeni prehrani. Razvoj Ljubljane ni uravnotežen, so poudarili razpravljalci. Zato načrtovalcem ne gre še naprej zaupati. Podatki zgornjo kažejo, da ostaja v nekaterih glavah območje občine Moste-Polje še vedno revno delavsko predmestje meščanske Ljubljane, kot je bilo to pred vojno. Del krivde za to so si komunisti priznali sebi, vendar je bil to hkrati tudi sklep za odločno akcijo, v kateri bodo izkoristili vse samoupravne oblike, da bodo gradili v družbenem standardu uravnovešeno, in sicer homogeno Ljubljano, brez rajonizacije na bogate in revne predelce.

Ob zahvali za 4-letno delo vseh članov konference in njenih organov so poudarili prizadevno delo sekretarja občinskega komiteja Franca Rejca, ki je bil zaradi boleznih odsoten, ter mu zaželeli čimprejšnje okrevanje. SG

REDNA SKUPŠČINA OBČINSKE ZZB NOV

Uvodna tema na skupščini ZZB NOV je bila usmerjena v politično delovanje in aktivnost članov zveze in organizacij ter reševanje borcevskih problemov. Idjeno je delo članstva v preteklem obdobju vodila in usmerjala zveza komunistov ter skupni fronti organiziranih socialističnih sil naše družbe znotraj SZDL dala velik prispevek. Poudariti velja tako aktivnost na terenu in v občinskem merilu.

Delo z mladimi zadolžuje organizacijo in posameznike, da so nenehno aktivni. Borci NOV zavzeto sodelujejo pri krepitvi podružbljanja pridobitve naše revolucije in varnosti.

Na skupščini so spregovorili tudi o tem, da je bilo premalo narejenega glede zbiranja dokumentov iz NOV, saj lahko o tem enkratnem obdobju priča samo generacija, ki je bila aktivna v našem boju, ogromno žrtvovala in bila žrtev barbarstva okupatorja in domačih izdajalcev. Glede statuta in drugih dokumentov pa je prevladala misel, da je treba vse dokumente in organiziranost prilagoditi novi ustavi.

V skladu z načeli solidarnosti in demokracije organizacija ZZB NOV tesno sodeluje z

vsemi družbenopolitičnimi organizacijami, kot je Edvard Kardelj izpostavil njeno vlogo v svoji študiji Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja, ko je zapisal, da je organizacija ZB nosilka vseh revolucionarnih tradicij ter uresničevalka pomembne družbenopolitične vloge in aktivnosti na važnih področjih kot zavestni del vseh socialističnih sil naše družbe. Glede organizacijskih in kadrovskih krepitev so borci v predkongresnih pripravah izrazili prizadevanja ponovnega sprejema tistih tovarišev in revolucionarjev, ki jim je v času liberalizma prenehalo članstvo v ZK ne zaradi njihove odgovornosti, ampak zaradi družbenopolitičnih razmer in okolja v tistem času.

Zelo pohvalna je aktivnost organizacije ZB v KS in drugih organih, predvsem pri delovanju ljudske obrambe, saj so člani ZB v glavnem nosilci tega dela. Po stanju iz leta 1941 je današnja občina Moste-Polje dala dosti več borcev kot katerakoli druga občina in je treba to prenesti na naš mladi rod.

Delegati so razpravljali tudi o počutju borcev in opozorili na možnost, da se dajo nekateri problemi rešiti samo z malo dobre volje. Kako je npr. z odklopanji? Splošna ugotovitev je bila, da veliko borcev in aktivistov še po 30—35 letih nima niti enega odklopanja, čeprav so bili predlogi pravočasno oddani in bili temeljito obdelani. Razprava se je dotaknila tudi socialne pomoči borcem, stanovanjskih problemov in zdravstvenega varstva borcev, ki ne zadovoljuje več potrebam, saj so borci vsak dan starejši, bolehnjeji in potrebni več pomoči.

Predsednik občinske skupš-

čine Marjan Moškrič je v svojem pozdravnem govoru poudaril pomen, ki ga ima ZZB NOV Moste-Polje s svojimi 4000 člani. Ta družbenopolitična sila je zelo močna in se to tudi odraža v delu občinske skupščine. Člani ZB so v vseh naših delegacijah in organih in v njihovo delo v skupščini konstruktivno. Razvoj v zadnjem 10-letju pa je s povečanjem števila prebivalstva prinesel tudi velike probleme predvsem glede objektov družbenega standarda in infrastrukturnih objektov. Tu je naloga vseh, da pomagamo pri rasti naše občine, tako kot pri izvajanju družbenopolitičnih akcij. Dotaknil se je tudi priprav na volitve in izrazil prepričanje, da bo tako kot doslej v vseh naših delegacijah tudi članstvo ZB med najbolj aktivnimi samoupravljalci, ki bodo nadaljevali našo zgodovinsko odgovornost do celotnega družbenega razvoja.

Splošna ugotovitev je bila, da

(Nadalj. na 12. str.)

OŽIVITEV KULTURNEGA DELA V BIZOVIKU

Moški pevski zbor KUD Bizovik na letošnji reviji pevskih zborov v Šentvidu pri Stični

Moški pevski zbor KUD Bizovik uspešno deluje že približno dve leti. V tem času se je kvaliteta njihovega petja občutno povečala. Ker je to eden redkih zborov naše okolice, naj njihovo

delovanje nekoliko bolj predstavimo. Zbor šteje 22 pevcev, njihova velika želja pa je, da se to število poveča — tudi s pevci iz okolice.

Nastopajo na domačih prireditvah v Bizoviku, udeležujejo pa se tudi prireditev v sosednjih krajevnih skupnostih.

Njihov največji preizkus je bil vsekakor nastop na reviji pevskih zborov v Šentvidu pri Stični letos julija meseca.

Program osrednje občinske komemoracije v spomin žrtvam na Urhu je bil obogaten z dvema njegovima pesmima.

Zbor tudi uspešno sodeluje z recitatorsko skupino OO ZSMS Bizovik. Vsekakor brez njih ni nobene prireditve v Bizoviku.

Novembra so nastopili dvakrat. Prvič na komemoraciji za dan mrtvih ob spomeniku padlim pred zadržnim domom v Bizoviku, drugič pa na proslavi ob

dnevu republike. Proslavo je organizirala OO ZSMS Bizovik. Poleg zanimive recitacije, ki jo je naštudirala recitatorska skupina, je proslavo odlično sklenil pevski zbor. Poslušalci so bili navdušeni in z aplavzom dosegli, da je pevski zbor zapel še dodatno pesem. Zadovoljstvo je bilo obojestransko.

Ob dnevu republike je zbor nastopil tudi na proslavi v kulturnem domu v Hrušici in se tako prvikrat predstavil občinstvu iz Hrušice, ki ga je z navdušenjem sprejelo.

Pred leti v Bizoviku ni bilo kulturnih prireditev. Ni bilo možnosti in ne pobudnikov. V zadnjih dveh letih pa je bilo na tem področju mnogo strojenega. Skrajna lahko rečemo, da ni praznika ne dogodka, da se ga v Bizoviku ne bi spomnili. S prireditvijo tudi ne gre brez problemov, kljub dobremu sodelovanju z GD, ki da ob vsaki prireditvi na razpolago gasilsko dvorano, problem ostaja. Gasilska dvorana v prvi vrsti niti ni namenjena temu, ugotavljamo pa tudi, da je premajhna. Zaradi kvalitetnih kulturnih prireditev je na vsaki proslavi več ljudi in zadnji obiskovalci skoraj vedno stojijo. To je problem, ki ga bo treba v prihodnosti rešiti.

Samo še to: Želimo, da bi se kulturna dejavnost v Bizoviku še naprej razvijala tako, kot to dokazuje zadnja leta. Pevskemu zboru pa želimo še novih članov, da bi pevci še bolj prepričali poslušalce, kako lepa je slovenska pesem.

JANJA ŽITNIK

OBVESTILO

Društvo invalidov Ljubljana Moste-Polje obvešča svoje člane, da imajo na voljo bazen za plavanje pri ŠTERNU na Ježici, in sicer vsak ponedeljek od 17. ure do 19. ure in vsak petek od 17. ure do 19. ure.

Bazen je rezerviran izključno za invalide in svojce. Plavanje je rekreativnega značaja. Neplavalcem je na voljo mali bazen, v katerem se bodo le-ti naučili plavanja ob pomoči plavalnega inštruktorja.

Rezervacija za naše člane traja od 2. decembra do aprila 1978. Pozivamo vse člane-plavalce in neplavalce, da se možnosti rekreativnega plavanja poslužujejo v čimvečjem številu. Vstop s člansko izkaznico je prost.

Predsednik društva
IVAN PUŠNIK

REVIJA PIHALNIH ORKESTROV

Že po tradiciji je bil v četrtek — to pot 17. novembra v organizaciji ZKO mesta Ljubljana na Vevčah koncert pihalnih orkestrrov iz Vodice, PTT-Ljubljana, Medvod, Litostroja in seveda domače godbe. Nastop so strnili v geslo Naši dosežki 77. Vsak orkester je zaigral tri skladbe — pretežno korlačne. V dvorani kulturnega doma, ki je bila to pot precej bolj opremljena za številne obiskovalce, smo poslušali dobre izvedbe. Iz ozadja orkestrrov so se svetlikali novejši instrumenti, kar kaže na prizadevanja godb in na pomoč delovnih organizacij; in tako je prav. Tudi veliko mladih godbenikov je navduševalo — posebno mlajše poslušalce, ki jih ni manjkalo. Pogrešali smo vsaj ciklostiran koncertni spored. Organizacija prireditve je bila izvrstna.

MITJA GOBEC

AKTIV MLADIH DOPIŠNIKOV

Na svoji 2. seji so se mladi dopisniki seznanili z glasilom pionirjev OŠ Ketteja in Murna Iskrice, ki letos izhajajo že 20. leto. Člani njihovega recitatorskega krožka so prebrali nekaj uspešnih prispevkov iz zadnjih letnikov glasila.

Pogovorili so se o položaju, vlogi in pomenu šolskega glasila tako za šolo, kot za družbeno sredino, v kateri pionirji oz. mladinci živijo in delajo. Pozdravili so predlog, da bi čez čas predstavili vsa šolska glasila v občini na samostojni prireditvi, združeni z recitacijskim in glasbenim sporedom. Izvolili so tudi vodstvo aktivov: Dunjo Jadek iz gimnazije, Marka Pečauerja z OŠ Ketteja in Murna in Darjo Turnšek z OŠ Vide Pregarc.

Polna udeležba — manjkala sta le dopisnika s ŠCTP in z OŠ K. D. Kajuba — in zagnanost, kar doživljata vseh navzočih, vse to je dokazovalo, da je aktiv res zrasel iz potrebe. Le tako naprej!

AM

ZDRAVSTVO ● ZDRAVSTVO ● ZDRAVSTVO ● ZDRAVSTVO

ORTODONTSKO ZOBOZDRAVSTVENO VARSTVO V OBČINI

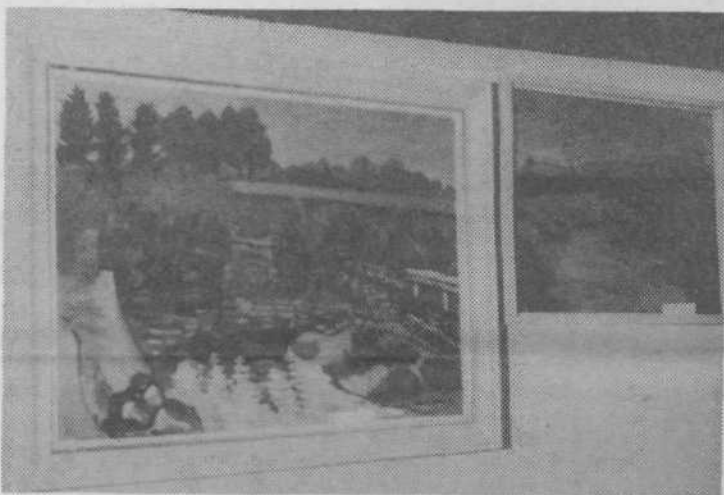
Čeljustna in zobna ortopedija ali ortodontija, kot jo največkrat imenujemo, je mlada zobozdravstvena veja, s katero se je v Sloveniji prvi ukvarjal in se ji posvetil sedaj že pokojni prof. dr. J. Rant. Šele po osvoboditvi ji je ob podpori celotne družbe omogočil razvoj v smeri kolektivne ortopedije. Stomatološka klinika je bila center, iz katerega so začeli odhajati prvi usposobljeni zobozdravniki po različnih krajih Slovenije, žal samo občasno. Tudi na področju občine Moste-Polje smo imeli relativno že zgodaj posamezne primere občasnih ortodontskih ambulant, v katerih so delali zdravniki s stomatološke klinike. To so bili prvi poskusi ortodontskega zdravljenja, ki pa se je sčasoma začelo usmerjati v družbeno preventivno smer. Pomanjkanje ustreznih delavcev je ohromilo razvoj te zdravstvene veje v naši občini. Šele dr. Z. Arnez se je kot usposobljeni strokovnjak začel

stalno ukvarjati z ortodontijo. Žal sam ni zmozel vsega dela, še posebno zaradi številnih strokovnih in družbenih obveznosti, kajti potrebe in želje bolnikov so rasle. To pa je narekovalo potrebo po stalnem specialistu ortodontu. Sredi leta sem začel z delom v enoti Polje, in sicer po vrnitvi s triletne specializacije. Objektivni vzroki pa hromijo delo, da še ni steklo, kot bi želeli.

Na področju naše občine živi približno 11.000 otrok v starosti od 3 do 18 let. Prisotnost ortodontskih anomalij pa je po zadnjih epidemioloških študijah 65-odstotna. Lahko si torej predstavljamo, kakšno število mladih bolnikov nas čaka. Z razvojem in napredkom zobozdravstvenega varstva v naši občini so se spremenile potrebe in želje občanov na eni ter izvajačev varstva na drugi strani. Konfrontacija teh potreb naj bi vodila zobozdravstveno službo do boljših oblik nujenja zobozdrav-

stvenih uslug. Eden izmed pogojev, da bi dosegli ta namen, so ustrezni prostori in oprema ortodontskih ambulant. Prav prostori, v katerih bi opravljali ortodontsko delo v dispanzerski obliki, so naš pereč problem. Delno neizrabljene prostore v enoti Polje je delavski svet sicer namenil naši službi, žal pa je pomanjkanje finančnih sredstev za adaptacijo in opremo zaustavilo realizacijo. Upamo, da nam bo s širšo družbeno pomočjo uspelo rešiti ta problem. Vemo, da vseh želja in potreb ne bomo zadovoljili in da bodo čakalne dobe ostale, vendar bomo z obojestranskim razumevanjem in sodelovanjem zblížali naša razhajanja. Z dispanzerskim načinom dela bi se lažje usmerjali v ortodontsko preventivo, v zgodnejše odkrivanje zobnih in čeljustnih anomalij in zanjeh v zdravljenje več otrok z nepravilnostmi.

DR. OTON HERMAN

RAZSTAVA V AVLI KULTURNEGA DOMA VEVČE

Po razstavah ex librisov in samorastnikov je konec oktobra razstavil 29 olj in 5 risb akademski slikar Marjan Kozamernik (1923) iz Ljubljane. Umetnik je s svojim realističnim slikanjem krajin in portretov prikazal svoje daljše ustvarjalno obdobje. Od portretov je precej izstopal Sestra Rija (olja), od krajin pa postrealistično platno Mali greben z barjem.

Avla kulturnega doma je bila primerno urejena za take razstave in dobro osvetljena. Vevčani in okoličani imajo tako možnost, da v svojem kraju spremljajo likovno dejavnost naših umetnikov. Škoda, da mnogi ljubitelji umetnosti niso prišli na otvoritev, na kateri je avtor povedal marsikaj zanimivega o svojem delu.

MITJA GOBEC

(Nadalj. z 11. str.)

sodijo člani ZZZB NOV in njihove organizacije med najaktivnejše družbenopolitične subjekte v občini.

V imenu republiškega in mestnega odbora ZZZB NOV je prisotne delegate pozdravil Rado Pehaček.

Skupščina je izvolila nov 23-članski občinski odbor ZZZB NOV in med njimi so bili izvoljeni za predsednika Lado Mazovec, za podpredsednika Alojz Trtnik in za tajnika Anton Korošec.

V imenu družbenopolitičnih organizacij občine je izrek pohvalo dosedanji planom občinskega odbora ZZZB NOV za njih aktivno sodelovanje in politično aktivnost pri vseh družbenih akcijah predsednik OK SZDL Moste-Polje Vlado Črne ter zaželel, da ostanejo še naprej aktivisti in da s svojimi izkušnjami v sredinah, kjer živijo in sodelujejo z organizacijami, še naprej pomagajo. V znak in priznanja sta prejela skromno darilo za četrtoletja dela na tem področju dosedanji predsednik Franc Taurer in dosedanji sekretar Franc Lamberger.

SVANK

IN MEMORIAM

FRANCETU PRESETNIKU V SLOVO

Neusmiljeni čas opravlja svoje in vse pogosteje se poslavljamo od mož, ki so jih za naš narod usodni trenutki doleteli v ne več ravno mladostnih letih, tedaj, ko človek vsak korak napravi bolj premišljeno in se zaveda njegovih posledic.

Ti dragi France, si spadal v vrsto takšnih mož. Nепреudarnost, zanesenjašvo in življenje v iluzijah ni bilo lastno tvojemu značaju. In vendar si takoj vedel,

sestanku, a ti si čutil potrebo, da prideš. Morda si čutil, da ti poenjujejo moči in da ne boš več dolgo, pa si prišel po slovo? Morda?!

Vsa povojna leta si bil zavzet od želje, da si zagotovimo primerne prostore za politično in družbeno življenje na terenu. Brez te tvoje želje bi bile naše organizacije najbrž še vedno brez svojih prostorov in bi gostovale zdaj tu, zdaj tam.

Politično delovanje pa je bilo samo ena izmed oblik tvojega dela. Čeprav smo te zadnja tri desetletja najbolj videvali v funkciji predsednika, podpredsednika in odbornika vseh mogočih odborov in komisij na terenu Nove Jarše, si vendar precejšnjemu krogu prebivalcev poznal tudi kot ljubitelj kulturnega življenja. Ko so minila najbrunješa leta povojnega vrenja, ko se je našlo toliko mlajših, da si lahko del dolžnosti odstopil njim, si pričel zbirati ljudi v pevskem zboru upokojencev. Harmonij v kotu sobe nas bo še dolgo spominjal na ta tvoj pevski zbor.

Če te skoraj sleherni občan pozna po tvojem družbenopolitičnem delu na terenu in če precej ljudi ve za tvoje kulturno delovanje na terenu, pa najbrž le malo ljudi ve za tvoje kulturno in družbeno delovanje kot mladenič v sosednji KS Šmartno. V letih po prvi svetovni vojni si bil kot mladenič med ustanovitelji tamkajšnjega prosvetnega društva in prosvetoljubne gasilske čete.

Vse tvoje življenje je bilo posvečeno delu z ljudmi, med ljudmi in predvsem za ljudi. Odlikovanja, priznanja in diplome, ki si jih za to prejel in ki jih ni malo, bo počasi prekrila patina pozabe, a dokler bomo živeli ljudje, ki smo te poznali, ki smo s teboj živeli in delali, ne bo šel v pozabo tvoj lik kot lik moža, ki je bil več kot tri desetletja steber družbenega življenja na terenu in njegov najvidnejši predstavnik — lahko bi dejal dojen medvojne in prve povojne generacije.

Slava tvojemu spominu!

V ZALOGU ŠE VEDNO PROBLEM!

Poleti 1972 je bil v Zalogu odprt nov objekt vzgojnovarstvenega zavoda za 120 otrok. Kapacitete so bile tedaj idealno izkoriščene. Da, to je bilo pred več kot petimi leti!

Danes je stanje popolnoma drugačno. Stanje je nevdružno! — pravi Tončka Plazar, ravnateljica VVZ v Zalogu že trinajsto leto. Problem varstva otrok v naši KS dobro pozna:

Leta 1972 smo odprli montažni objekt, ki je rešil vse naše takratne varstvene težave. Delo je bilo prijetno, saj smo bili polni zanos in delovnega poleta. Tu in tam pa se je pojavljala skrč kako bo, ko se bodo v Zalogu doselile nove družine, saj so stanovanjski bloki rasli tako rekoč pred našimi očmi. Naša bojazen je bila upravičena. Trenutno bi potrebovali vsaj še enkrat toliko mest, ki jih imamo, saj so v naš VVZ vpisani 204 otroci, na sprejem pa jih čaka še 205. Sprejemmo lahko 156 predšolskih otrok, in sicer 120 v matičnem zavodu in 36 v bloku ob Agrokombinatski cesti. Skupna kapaciteta je ob tem številu preokračena za 30%, kar zakon še dovoljuje.

Po programu iz II. samoprispevka imamo finančno zagotovljenih 60 mest, za 60 pa do denar zbrani iz različnih virov, nekaj tudi iz dodatnega samoupravnega sporazuma s tozdi na območju KS. Do zdaj samo Perutnina Zalag in Saturnus TOZD Embalaža nista podpisala sporazuma — kljub temu, da je 16 že vključenih in 12 še čakajočih otrok, katerih starši so zaposleni v Saturnusu. Od staršev, zaposlenih v Perutnini, je 27 že vključenih in 9 čakajočih otrok. Sporazum pa sta podpisala tudi dva zasebna obrtnika. Pričetek gradnje tega objekta je predviden v letu 1979 in pričakujemo, da se bo čakalna doba zmanjšala na minimum okoli leta 1980. Danes je čakalna doba približno dve leti, vendar vplivajo na hitrejši sprejem otrok v VVZ različni dejavniki, predvsem pa ekonomsko stanje staršev in okolje, v katerem otrok živi.

Kar 69% staršev se vozi na delo v Ljubljano in to je tudi vzrok, da odpiramo zavod ob 5. uri in končamo delo z otroki ob 16 uri.

Poleg rednega obveznega programa smo dolžni izvajati še dodatni program za otroke, ki niso vključeni v zavod. Ta program obsega: 120-urno malo šolo, 80-urni program za petletne otroke, zimovanja, letovanja, proslave in podobno.

Za organizirano družinsko varstvo v Zalogu praktično ni možnosti kajti varuhinja mora izpolnjevati zahteve glede zdravstvenega stanja, ugodnih stanovanjskih razmer in biti mora primerno stara.

Edina rešitev je torej gradnja novega VVZ in zato apeliramo na tiste tozde in samostojne obrtnike, ki še niso podpisali dodatnega sporazuma, da to čimprej storijo, kajti samo tako se bomo lahko izkopal iz sedanjih težav in oskrbeli našim otrokom varstvo, v okviru katerega bodo lahko z organizirano vzgojo dobili osnovo za razvoj v zrelo osebnost.

M. M.

NOVA ORGANIZACIJSKA OBLIKA ZAPOSLENIH DELOVNIH INVALIDOV

Po daljši pripravi smo 9. decembra ustanovili aktiv zaposlenih delovnih invalidov v BTC Javna skladišča, kjer je trenutno 17 invalidov.

Namen aktivna je zlasti organizacijska povezava med invalidi na eni in delovno organizacijo na drugi strani ter reševanje problemov, ki se pojavljajo ob delu. Aktiv bo organizacijsko povezan z občinskimi društvom invalidov.

Ze dalj časa ugotavljamo, da zaposleni invalidi rešujejo svoje probleme samo prek kadrovske-socialne službe v OZD, ki pa ob konkretnih problemih (delovna opravila, kvalifikacije, premešanje je znotraj organizacijske enote, socialna problematika in medicinska rehabilitacija) ni vselej dovolj učinkovita niti vedno na tekočem. Poleg tega so invalidi v prostem času prepuščeni sami sebi in se ne vključujejo v dejavnost društva.

Ta aktiv je trenutno prvi v naši občini in tudi prvi v mestu. Tako prebijamo led, ki se je nabiral dolga leta. Na vrsti je ustanovitev aktivov v Kolinski in Saturnusu, kasneje pa še drugje.

Pri vsem tem delu naj pohvalimo aktivno delo in prizadevanja socialne delavke Zalke Rakun, varnostnega inženirja Alojza Safariča in od invalidov Staneta Žižka, ki so pripravili ustanovni zbor aktivov.

IVAN PUŠNIK